

AR GALIMA?..

1. Ar galima sakyti: „*Du tūkstantis*“?

Negalima. Turime sakyti: „**Du tūkstančiai** (*ne du tūkstantis*) **pirmieji, du tūkstančiai** (*ne du tūkstantis*) **dvylikieji metai**“. Sulaukėme **du tūkstančiai** (*ne du tūkstantis*) **septynioliktųjų metų**.

Du tūkstančiai septynioliktieji – tai samplaikinis skaitvardis, kurio tik paskutinis žodis visada linksniuojamas, pvz.: du tūkstančiai **septynioliktieji** metai, du tūkstančiai **septynioliktųjų** metų, du tūkstančiai **septynioliktaisiais** metais.

2. Ar galima vartoti žodžius „*išsireikšti, išsireiškimas*“?

Ar galima taip išsireikšti? Ar tinka toks išsireiškimas?

Veiksmažodis *išsireikšti* ir daiktavardis *išsireiškimas* yra vertalai iš rusų kalbos. Reikėtų vartoti lietuviškus žodžius **pasakyti, pareikšti; posakis, pasakymas**, pvz.: Ar galima taip **pasakyti**? Ar tinka toks **pasakymas**?

3. Ar galima sakyti „*gerbūvis*“?

Gerbūvis – netaisyklingas vertinys, kuris laikomas didžiąja kalbos klaida. Žodį *gerbūvis* galime keisti tokiais žodžiais:

1. **Gerovė**, pvz.: Gimnazija rūpinasi mokinių *gerbūviu* (= **gerove**).
2. **Aplinka**, pvz.: Tik noro pritrūko mokyklos *gerbūviui* (= **aplinkai**) sutvarkyti.
3. **Aplinkotvarka**, pvz.: Ieškoma lėšų miesto *gerbūviui* (= **aplinkotvarkai**).

4. Ar vartotinas žodis „*stovis*“?

Stovis – nevartotinas asmenų, daiktų ir reiškinių būklės reikšme, pvz.: sveikatos būklė, ne *stovis*; pastato būklė, ne *stovis*; mašinos techninė būklė, ne *stovis*.

Dviguba klaida – *kokiame stovyje*, nevartotinas pats žodis, juo labiau jo vietininko forma, pvz.: Mokykla buvo *gerame stovyje* (=Mokyklos **būklė** visai gera. Mokykla dar visai gera).